

KATOLSK STUDIEBIBEL

Studiehandedning till Apostlagärningarna

VF
VERITAS
FÖRLAG

Bilda

Studiehandledning till Apostlagärningarna

Apostlagärningarna är en fortsättning på Lukasevangeliet och skildrar Kyrkans historia, liv och utbredning de första trettio åren efter Jesu uppståndelse. I boken kan vi läsa om hur de första kristna fylls av den helige Ande och hur den erfarenheten gör att Kyrkan växer och breder ut sig över den östra delen av det romerska imperiet. Petrus och Paulus är huvudpersoner.

Förbered dig genom att läsa igenom introduktionen till evangeliet i Katolsk studiebibel. Du kan också se en presentation av Apostlagärningarna på Youtubekanalén Katolsk horisont.

Under samlingarna behöver du utöver Katolsk studiebibel även ha tillgång till en bibel med Gamla testamentet samt Katolska kyrkans katekes (KKK).

Första samlingen: Apostlagärningarna kapitel 1–2

Inledning

Hälsa alla välkomna.

Berätta kort om syftet med studiecirkeln, att ni tillsammans ska läsa och samtala om Apostlagärningarna.

Gå en presentationsrunda med namn och förväntningar på denna studiecirkel. Hur väl känner deltagarna varandra? Anpassa presentationsövningarna efter gruppens behov.

Exempel på en övning för att lära känna varandra och bygga gemenskap i gruppen: Vad har vi för likheter i det vi gillar och ogillar? Dela in i grupper om tre och ge varje grupp pennor och papper. Varje grupp ska hitta tre saker som alla i gruppen gillar. De ska också hitta tre saker som alla i gruppen ogillar. Möjliga teman: tv-program, mat, bibelverser, aktiviteter, bön. Gärna något kopplat till ämnet för studiecirkeln. Sedan presenteras resultatet i storgrupp.

Diskutera och bestäm gemensamt vilka spelregler ni vill ha under era träffar. Ta hjälp av förslagen som finns på s. 15. Finns det önskemål kring studiecirkelns upplägg? Hur ofta och vilka dagar ska ni ses? Kan ni lägga träffarna i anslutning till någon av veckomässorna i församlingen? Vill ni fika tillsammans? Vill ni ses hemma hos varandra någon gång?

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord:

Kom, du helige Ande.

O du helige Ande, kom. Fyll dina trognas hjärtan och tänd i dem kärlekens eld, din levande låga.

V/. Du sänder ut din Ande, då skapas de,

R/. och du förnyar jordens ansikte.

LÅT OSS BEDJA

Gud, du som har undervisat dina trogna med den helige Andes ljus, skänk oss vishet genom samme Ande, och låt oss alltid kunna glädja oss åt hans tröst. Genom Jesus Kristus, vår Herre.

R/. Amen

Samtal

1. Stanna upp inför Apg 1:8 med not. Markera första delen av versen med grön penna. Notera missionsbefallningen och dess geografiska betoningar. Vad är kraftkällan i en kristen människas liv? Vid vilka tillfällen får vi del av den kraften? Vad händer om vi gör som lärjungarna; väntar på kraften och agerar först när den ha nått oss?
Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 12 min.
2. I Apg 1:14 möter vi Marias namn för sista gången i NT. Markera med blå penna. Notera sammanhanget och sammanfatta vad katekesen säger om Maria som förebedjerska (KKK-paragrafer i noten). Samtal i par i ca 10 min.
3. Läs Apg 1:15 och notera Petrus roll i texten. Vad har hänt med honom sedan sveket på översteprästens gård (Luk 22:54–62)? Markera fortsättningsvis i bibeltexten med gul penna alla gånger Petrus nämns. Eget arbete i ca 7 min och samtal i stora gruppen i ca 7 min.
4. Läs Apg 2:1–4. På pingstdagen i Jerusalem föddes Kyrkan. Läs 2 Mos 19:16–25 om hur Israels folk föddes. Ser ni några likheter? Samtal i mindre grupp om 3 pers. i ca 12 min.
5. Läs noten till Apg 2:13 och fundera över vad det innebär att vara berusad av Anden. När kan man bli det? Vilka kännetecken har en sådan berusning? Samtal i mindre grupp om 3 pers. i ca 12 min.
6. I Apg 2:41–47 får ni en unik inblick i livet i urkyrkans tidigaste skede. Gör en lista över vad som kännetecknade församlingen i Jerusalem strax efter Pingstdagen. Jämför sedan med dina egna erfarenheter av församlingsliv. Något som fattas? Något som kan förändras? Vilka ideal är rimliga att sträva efter i en församling? Samtal i par i ca 20 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att be tillsammans:

Herre, du har befallt oss att vara vittnen för dig intill jordens yttersta gräns. Vi ber dig: väck bland oss män och kvinnor villighet att tjäna dig varhelst du vill. Sänd dina budbärare till alla jordens länder och kalla också inhemska missionärer överallt i världen, så att hela din kyrka vaknar till nytt liv och evangeliets rikedom blir fullt synlig.

Vi ber dig för de många miljonerna i öst och väst, i norr och söder som inte känner dig. Lämna inte din kyrka någon ro förrän alla folk på jorden kan höra det glada budskapet om dig (Oremus 2021, s. 326).

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 3–5.

Andra samlingen: Apostlagärningarna kapitel 3–5

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid. 2).

Gå en runda utifrån frågan:

- Vad betyder ordet mission för dig?

Samtal

1. Läs Apg 4:1–11 och jämför med hur aposteln agerade i Luk 22:54–62. Vad har hänt med Petrus? Vad var orsaken till denna förvandling? Om du är i behov av en liknande förvandling, till vilka källor går du då? Samtal i mindre grupp om tre pers. i ca 15 min.
2. Apg 4:12 är jämte Joh 14:6 NT:s tydligaste text om Jesus som den enda vägen för människans frälsning. Markera versen med grön penna. Hur kommer den inställningen till uttryck i katolska kyrkan? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
3. I Apg 4:32–37 kan vi läsa att de troende ”var ett hjärta och en själ.” Markera meningen med gul penna. Hur är det med oss, i vårt eget församlingsliv? Hur skulle vittnesbördet till världen se ut om vi försökte leva efter detta ideal? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
4. Apg 5:1–11 kan orsaka viss ängslan hos en läsare. Läs noten och försäkra er om att ni förstår orsaken till händelsen. Varför tror ni att Lukas har valt att ta med denna berättelse i sin skrift? Vad ville han säga med detta? Finns det något i texten som ni kan lära er något av? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
5. Apg 5:29 ger en viktig princip för troende i alla tider. Markera med grön penna. Ge exempel från vår egen tid och kultur där denna text kan bli aktuell. Var går gränsen när man som katolik måste lyda Gud mer än myndigheter? Hämta vägledning från angivna paragrafer i katekesen. Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
6. Apg 5:34–39 skildrar positivt en av dåtidens mest inflytelserika rabbiner (läs noten till 5:34 under bibeltexten). En viktig påminnelse om att alla fariséer inte var i andligt förfall. Läs sista meningen i 5:38 och tillämpa inställningen på vår egen tid och företeelser som hotar Kyrkan. Vad ska vi aktivt bekämpa och vad kan vi vänta ut för att det ska försvinna av sig självt? Samtal i mindre grupp om tre pers. i ca 15 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att be tillsammans: Gud, du är kärleken. Jag älskar dig, ty du har älskat mig från evig tid. Din kärlek har du uppenbarat i Jesus. Ge mig hans Ande, och hjälp mig att alltmer leva av denna kärlek (Oremus 2021, s. 26).

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 6–8.

Tredje samlingen: Apostlagärningarna kapitel 6–8

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid. 2).

Gå en runda utifrån frågan:

- Är alla kallade att vara missionär?

Samtal

1. Apg 6:1–6 kan kallas för diakonatets urtext. Markera med gul penna vad som ansågs vara viktigast i urkyrkan. Gör utifrån noterna till 6:3 och 6:6 ett ministudium över diakonatet i NT och i katolska kyrkan. Slå upp angivna hänvisningar till NT och katekesen. Formulera i några meningar hur diakonatet har utvecklats från urkyrkan till idag. Samtal i par i ca 10 min.
2. Apg 6:7 ger en liten, men viktig information om dåtidens präster. Slå upp ordet ”levit” i uppslagsdelen längst bak i studiebibeln och se till att ni vet vad en dåtida präst skulle syssla med. Vad tror ni hände med en tempelpräst som började tro på Jesus? Vilka konsekvenser fick det för hans tjänst och hans identitet? Samtal i par i ca 10 min.
3. Apg 7:54–60 beskriver Kyrkans första martyr (om man inte räknar barnen i Betlehem och Johannes döparen som de första martyrererna). Notera vad som händer i den himmelska tronsalen när Stefanos ger sitt liv för Kristus. Markera med gul penna. Vad är annorlunda? Vad signalerar positionen hos Jesus? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
4. Stefanos sista ord (Apg 7:60) vittnar om oerhörd kärlek till de som dödar honom. Jesus har sagt: ”Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner” (Joh 15:13). I Stefanos dödsstund är han angelägen om sina fienders frälsning och ger sitt liv i kärlek till dem. Hur kan man äga en sådan kärlek? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
5. Apg 8:14–17 är NT:s viktigaste text om det som Kyrkan senare utvecklar till konfirmationens sakrament. Läs i angivna katekesparagrafer om när och hur Anden förmedlas i detta sakrament. Varför räcker det inte med dopet? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
6. Apg 8:26–40 är ett viktigt avsnitt som ger principer för katolska kyrkans syn på Bibeln och bibeltolkning. Vilka principer? Varför är de viktiga? Motivera inför en protestant som läser Bibeln utifrån principen *Sola Scriptura* (”Skriften allena”, vilket vanligen innebär ett avvisande av både läroämbete och tradition, eftersom man anser att Bibeln i sig själv är tillräcklig). Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 20 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att tillsammans be Fader vår, Var hälsad Maria och Ära vare Fadern.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 9–12.

Fjärde samlingen: Apostlagärningarna kapitel 9–12

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid. 2).

Gå en runda utifrån frågan:

- Vad kan du vittna om att Gud har gjort i ditt liv?

Samtal

1. I Apg 9:1–2 möter vi uttrycket ”Vägen” om den tidiga kyrkan. Markera med gul penna. Ordet är speciellt för Apostlagärningarna. Läs noten till 9:2 under bibeltexten för ytterligare information om uttrycket. Vad händer om du byter ut ordet ”kyrka” mot ”vägen” och säger: Jag tillhör Vägen? Förändrar ordvalet något i din inställning till tron? Samtal i par i ca 10 min.
2. Apg 9:13 talar om de kristna som ”de heliga”. Ordet är mycket viktigt i katolsk lära. Vad innebär denna helighet? Hur blir man helig? Vad är kännetecknen för de heligas gemenskap? Hur träder man in i denna gemenskap? Besvara frågorna utifrån de katekeshänvisningar som finns i noten. Samtal i par i ca 15 min.
3. I Apg 9:20–22 ser vi hur Paulus förkunnade efter sin omvändelse till Kristus. Jämför med Petrus bekännelse i Matt 16:16. Vad har de båda apostlarna gemensamt? Hur har de fått kunskap om denna sanning? Vad hade hänt om apostlarna enbart hade förkunnat att Jesus var Messias? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
4. Läs Apg 10:1–48 med noter. Markera v. 45 med gul penna. Vad är det verkligt nya och omskakande som nu äger rum i Kyrkan? Vilka tecken övertygade Petrus och hans följeslagare om att en ny fas hade inträtt? Somliga kallar denna händelse för utvidgandet av förbundet till att gälla alla folk. Vad menar man med detta uttryck? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
5. Apg 12:1–19 vittnar om en farlig period i den tidiga kyrkan när martyriet för första gången når apostlakretsen. I texten nämns två personer med namnet Jakob. Vilka var dessa personer? Vilka roller hade de i urkyrkan? Red ut frågan med hjälp av noterna. Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
6. Läs Apg 12:15 med not, samt besläktade bibeltexter i Tobit och Matteusevangeliet. Hur ofta tänker du på din egen skyddsängel? Är det sällan eller aldrig? Läs KKK 336 om Kyrkans syn på skyddsänglar. Vad skulle hända i ditt liv om du ofta påminde dig om din skyddsängels närvaro? Samtal i par i ca 7 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att tillsammans be Fader vår, Var hälsad Maria och Ära vare Fadern.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 13–14.

Femte samlingen: Apostlagärningarna kapitel 13–14

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid. 2).

Gå en runda utifrån frågan:

- Vad kan jag göra för att komma närmare Gud?

Samtal

1. Ordet "liturgi" är hämtat från Bibeln. Hur ser man det? Slå upp de bibeltexter som anges i noten till Apg 13:2 och skriv ordet "liturgi" i marginalen där det förekommer. Ordet står inte i klartext men döljer sig bakom den svenska översättningen. Det kan förtydligas genom denna enkla övning. Eget arbete och samtal i stora gruppen i ca 10 min.
2. Notera sammanhanget där fasta och bön förekommer (13:2–3). När fastar du? Vem eller vad skulle kunna få dig att fasta oftare, och vid vilka tider? Läs noter till Matt 4:2 och 9:14–17 som kommentarer till ämnet. Samtal i par i ca 10 min.
3. Apg 13:52 visar att uppfyllelsen av den helige Ande är en pågående process i våra liv. Hur märker du det? Hur ofta ber du om detta? Markera versen med grön penna. Samtal i par i ca 15 min.
4. Läs Apg 14:17 med not. Versen talar om det som brukar kallas den allmänna uppenbarelsen, som alla människor kan ta del av (se också Rom 1:20 med not). Sammanfatta med hjälp av katekeshänvisningarna vad Kyrkan lär om saken. Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
5. Apg 14:23 utgör ett tidigt exempel på hur ämbetet i Kyrkan hade börjat utformas. Jämför med noten till 1 Tim 3:1. Vad i NT:s beskrivningar av ämbetet känner du igen från katolska kyrkans nuvarande ämbetsstruktur? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 10 min.
6. Läs noten till 14:27 och stanna upp inför uttrycket Kristi mystiska kropp på jorden. Vad innebär detta egentligen? Går det att förstå vidden av denna sanning? Jämför med noten till Ef 1:22–23. Samtal i mindre gruppen om tre pers. i ca 15 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att be tillsammans: Allsmäktige, evige Gud, du sände ditt Ord till människors räddning och gav apostlarna uppdraget att förkunna evangeliet för hela skapelsen. Vi ber dig: sänd ut nya skaror för att göra ditt namn känt, välsigna dem du har sänt ut och ge dem vishet och mod att med respekt för varje folks kultur och egenart frimodigt och med stark tro och kärlek uppenbara ditt hjärtas kärlek till människorna, ty du är en Fader för alla, nu och i evighet. (Oremus 2021, s. 326).

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 15–16.

Sjätte samlingen: Apostlagärningarna kapitel 15–16

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid 2).

Gå en runda utifrån frågan:

- Hur kan man vara missionär i Sverige?

Samtal

1. Läs Apg 15:1–29 med noter och notera särskilt Petrus och Jakobs roller. Vad ser ni? På vilket sätt har denna text blivit vägledande för Kyrkans koncilier och synoder? Gör en lista på sådant du känner igen. Finns det mönster och principer som Kyrkan har tagit fasta på? Markera Petrus roll i texten med gul penna. Samtal i stora gruppen i ca 20 min.
2. Apg 15:36–41 vittnar om oenighet bland Kyrkans tidigaste ledare. Varför tror ni att Lukas ville ha med sådan information i sin bok? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
3. Omskärelsen, dvs. förbundstecknet på köttet för männen i det judiska folket, var en stor teologisk debattfråga i urkyrkan (se Apg 15 och ärendet i Galaterbrevet). Apg 16:1–3 visar att Paulus kunde omskära Timotheos trots beslutet i Jerusalem. Beslutet, och hela problamtiken kring omskärelse, handlar om icke-judar, inte judar. Läs noten till Gal 5:1–12 som kommentar. Vari bestod förvirringen angående omskärelsen? Samtal i mindre grupper i ca 15 min.
4. Apg 16:6–7 vittnar om ett liv mycket nära den helige Ande. Vad kan du göra för att du också ska kunna leva så? Vill du det? Samtal i par i ca 15 min.
5. I Apg 16:16 står det om ett "böneställe". Stryk under ordet med grön penna. Lukas är påtagligt intresserad av bön (se introduktion till Lukasevangeliet) och har därför noterat sådana detaljer. Att be regelbundet hör till det kristna livets nödvändiga vanor. Var är ditt böneställe? Vad kan du konkret göra för att få mer tid och plats för bön i ditt liv? Samtal i par i ca 15 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att be tillsammans:

O Gud, du bär hela världen i din famn och allt gott i folkens och människornas hjärtan kommer från dig. Vi ber dig för alla dem som står utanför din kyrka men som ändå ärar dig i sin bön och sitt liv, följer samvetes röst och gör det som är gott. För dem fram till sanningens fullhet, uppenbara dig för dem i din älskade Son Jesus Kristus, och låt deras andliga rikedomar, heliga traditioner och samlade vishet komma din kyrka till godo, så att vi med en mun och ett hjärta kan prisa ditt heliga namn (Oremus, s. 326–327).

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 17–20.

Sjunde samlingen: Apostlagärningarna kapitel 17–20

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid 2).

Gå en runda utifrån frågan:

- Vad tog du med dig från förra gången?

Samtal

1. Judarna i Beroia (Apg 17:11) hade en grundinställning som är föredömlig även för oss. Finns det situationer i vår tid när vi behöver göra som folket i Beroia? Vad kan ni lära er av dem? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
2. Läs Apg 17:22–34 och notera hur Paulus fungerade i mötet med en främmande kultur. Vad kan ni lära er av honom? Ge ett konkret exempel från vår egen tid på hur Paulus kan vara föredöme i mötet med en kultur som är annorlunda än din egen. Läs angivna paragrafer i KKK för att se vad Kyrkan säger om saken. Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
3. Enligt Apg 18:18 tog Paulus sitt nasirlöfte på stort allvar. Läs KKK 2102–2103 om vad Kyrkan lär om religiösa löften. Finns det situationer i ditt liv då du avlagt ett löfte? När kan det vara viktigt att göra det? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
4. I Apg 18:24–28 introduceras Apollos för läsaren. Han kom att bli betydelsefull i staden Korinth. Vilka av Paulus medarbetare undervisar Apollos i tron? Vem nämns först? Har det någon betydelse tror ni? Markera de båda namnen med gul penna. Läs noterna till Rom 16:1; 16:3 och 16:7 för en viktig inblick i Paulus syn på kvinnliga medarbetare. Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
5. Läs Apg 19:11–12. Här framkommer ett för Kyrkan viktigt förhållningssätt till materia. Läs noten och öva dig sedan i att argumentera inför en skeptiker som påstår att katoliker i detta avseende ägnar sig åt vidskepelse. Samtal i par i 15 min.
6. I Apg 20:7–11 känner vi igen huvuddragen från vår tids mässfirande. Om vi leker med tanken att Paulus eller någon annan apostel skulle besöka en vanlig katolsk högmässa, hur tror ni att aposteln skulle reagera? Vad skulle vara bekant och vad skulle vara främmande? Samtal i par i ca 10 min.
7. Apg 20:36 visar på knäfallet som böneposition. Stryk under med grön penna. Vad uttrycker man med sin kroppshållning när man ber på detta sätt? Vilka andra bönepositioner är belagda i Bibeln? Vilka kommer ni att tänka på? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att be tillsammans: Gud, du är min Gud, jag förtröstar på dig, du skall bistå mig! Du är min tillflykt och jag skall inte frukta något, ty du är inte bara hos mig, du är i mig och jag i dig (Oremus 2021, s. 367).

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 21–24.

Åttonde samlingen: Apostlagärningarna kapitel 21–24

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid 2).

Gå en runda utifrån frågan:

- Vad tog du med dig från förra gången?

Samtal

1. Paulus resa till Jerusalem i Apg 21 är början på slutet för apostelns tjänst i frihet. Läs Apg 21:17–26 och notera vad som kännetecknade urförsamlingen i Jerusalem. Hur såg ledarskapet ut? Hur såg medlemmarnas fromhetsliv ut? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 20 min.
2. Vilket rykte hade Paulus i Jerusalem? Hur tror ni att det hade uppkommit? Vad gjorde han för att bemöta ryktet? Vad var det egentliga problemet bakom handlingarna beskrivna i v. 24–26? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
3. Läs Apg 23:12–35 och notera Paulus attityd till sin egen arrestering. Vad kan ni lära er av detta? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
4. I Apg 24:5 kallas kyrkan för nasareernas sekt. Var kommer detta uttryck ifrån? Slå upp de båda bibelhänvisningarna som anges i noten samt noter som tillhör dessa bibelställen. Varför var uttrycket viktigt? Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
5. Läs Apg 24:16 om Paulus strävan efter ett gott samvete. Markera versen med grön penna. Andra Vatikankonciliet kallar samvetet för ”människans hemligaste rum och hennes helgedom. Där är hon ensam med Gud, och där, i sitt innersta, kan hon höra Guds röst” (*Gaudium et Spes* 16). Läs KKK 1776–1794 och sammanfatta vad Kyrkan lär om samvetet. Eget arbete i ca 15 min.

Avslutning

Gå en runda och dela:

Vad tar du med dig för tankar från dagens samtal?

Avsluta gärna med att be tillsammans:

Då gick Jesus fram till dem och talade till dem: »Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döpa dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er *alla dagar till tidens slut*.« (Matt 28:18–20)

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Apostlagärningarna kapitel 25–28 och gärna skriva ner sina tankar och/eller stryka under kärnfulla formuleringar i texten. Läs med penna i handen!

Nionde samlingen: Apostlagärningarna kapitel 25–28

Inledning

Be tillsammans till den helige Ande om upplysning att förstå Guds ord (se bönen på sid. 2).

Gå en runda där alla får fortsätta meningen:

- Att studera Apostlagärningarna har gett mig...

Samtal

1. Läs Apg 25:10–12 med tillhörande noter under bibeltexten. Paulus finner sig inte i vad som helst. Hur kan du omsätta den attityden i ditt eget liv? Var går gränsen för när man ska bära sitt kors och acceptera lidandet, och när man ska utnyttja sina medborgerliga rättigheter? Samtal i par i ca 15 min.
2. Apg 26:6–7 talar om de tolv stammarna. Tio av dessa stammar var sedan 700-talet f.Kr. fördrivna från Israel och assimilerade med andra folkslag. Vad menade Paulus med hoppet om hela Israels frälsning? Läs de GT-ställen som anges i noten för att få bakgrunden till detta hopp. Samtal i stora gruppen i ca 10 min.
3. Omdömet om Paulus i Apg 26:31 är viktigt för Lukas ärende med Apostlagärningarna. Vad ville han säga med detta? Ledtråd finns i noten till 28:31. Samtal i mindre grupp om tre pers. i ca 15 min.
4. Orden i Apg 27:35 påminner om eukaristin utan att vara eukaristi. Det var en vanlig måltid, ledd av Paulus, ombord på skeppet. Jämför med Luk 22:19 för att se likheterna. Kyrkans eukaristi, såsom vi känner den, har sitt ursprung i urkyrkans måltidsgemenskap (se 1 Kor 11:33–34 med not). Varför tror ni att Kyrkan senare valde att separera måltiderna från sakramentet? Samtal i mindre grupper om tre pers. i ca 15 min.
5. Notera att Apostlagärningarna slutar lite plötsligt. Läs de båda noterna för teorier om detta avslut. Frälsningshistorien löper, genom Kyrkan, vidare där Apostlagärningarna slutar. Tänk dig nu att du själv är en del av den fortsättning Lukas inte har skrivit om. Vilken plats och uppgift har du i den fortsatta berättelsen, i Kyrkans liv idag? Samtal i par i ca 15 min.

Avslutning

Gå en runda och ge ett par minuters utrymme för var och en att svara på frågorna:

Vad har varit mest utmanande med att läsa Apostlagärningarna tillsammans?
Vad har varit mest givande med att läsa Apostlagärningarna tillsammans?

Be tillsammans heliga Birgittas bön:

Visa mig, Herre, din väg, och gör mig villig att gå den.

Avsluta gärna med att tillsammans be Fader vår, Var hälsad Maria och Ära vare Fadern.

Hur du markerar i din bibel

Det finns många fördelar med att göra din bibel personlig. Ett sätt är att med vanlig bläckpenna, eller annan lämplig penna, föra anteckningar och rita symboler för olika teman i marginalen. Du kan också ringa in ord som du särskilt vill uppmärksamma, göra korshänvisningar till besläktade bibelställen, förtydliga sambandet mellan GT och NT, göra hänvisningar till Katolska kyrkans katekes etc. Du kan också använda färgsystem för att markera olika typer av bibeltext. Det viktigaste är att hitta en metod som gör bibelstudiet meningsfullt för dig. Du kan använda färger efter egen smak och skapa ett personligt färgsystem. Om du istället vill följa ett enkelt och grundläggande system kan du göra enligt förslaget nedan. Se till att du använder pennor som inte blöder igenom det ofta tunna pappret i en vanlig bibel. Överstrykningspennor i tusch fungerar vanligtvis inte. Akvarellpennor t.ex. av märket Staedtler fungerar bra. När du markerar i din bibel, och på så sätt gör den mer personlig, kommer du att upptäcka att det blir lättare att leva av Ordet. Det är det viktigaste.

Gul färg använder du till allmänna markeringar för sådant du särskilt vill uppmärksamma: viktiga texter, sammanhang, personer eller särskilda ord. Sådant som du är särskilt intresserad av.

Grön färg använder du till allt som hör till helgelsen och tillväxten i det andliga livet. T.ex. sammanhang som talar om tröst, förmaning, vägledning, löften etc.

Röd färg använder du för texter som talar om förlåtelse, försoning, offer, blod, Kristi kors.

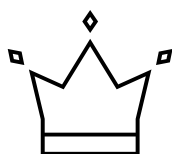

Blå färg använder du för Jesu mor Maria.

Du kan också rita symboler i bibelsidans marginal för att förtydliga olika teman eller personer. Använd din fantasi och skapa egna symboler som fungerar för dig. Här följer några förslag:

Rita en triangel i marginalen när bibeltexten talar om Treenigheten.

Rita en kungakrona i marginalen när bibeltexten talar om Jesus som kung eller Messias.

Rita ett kors i marginalen när bibeltexten talar om korsfästelsen.

Till dig som leder en Bildacirkel

Studieförbundet Bilda vill ge dig som ledare det stöd du behöver i din roll. Det här studiematerialet är ett exempel på det. Man kan studera Bibeln genom att forma en studiecirkel. En studiecirkel är inte en akademisk kurs. Det är en samtalsgrupp där vi läser och samtalar kring ett ämne utifrån våra livserfarenheter och vår vardag tillsammans med andra. På detta sätt kan den kunskap som studiecirkeln genererar bli livsrelevant och vardagsorienterad.

Genom att rapportera din studiecirkel till Bilda får du det stöd du kan behöva, samtidigt som våra gemensamma resurser för bildningsarbetet växer. För att räknas som en studiecirkel ska en grupp på minst tre personer mötas minst 9x45 minuter (45 min. = en studietimme) fördelat på minst tre träffar.

Kontakta gärna din närmaste verksamhetsutvecklare på Bilda om du har frågor och vill ha mer information. Kontaktuppgifter hittar du på www.bilda.nu.

Rollen som cirkelledare

Du som leder studiecirkeln behöver inte vara expert på ämnet. I studiecirkeln lär vi av varandra. Du deltar själv i samtal och övningar på samma villkor som de andra i gruppen. Ditt ansvar som cirkelledare är att vara huvudansvarig för cirkelns ramar och se till att ni håller tider och övriga överenskommelser. Du har också en viktig roll i att leda samtalet på ett sätt så att alla vill och kan vara delaktiga. En god hjälp i det har du, om ni tillsammans kommer överens om »spelregler« i gruppen. Nedan finns ett förslag på sådana.

Beroende på gruppens storlek kan man dela upp gruppen på olika sätt. Till exempel genom att bilda bikupor, då alla pratar två och två med den som råkar sitta bredvid en, eller tre och tre. Om det är en mindre grupp kan man lämna ordet fritt. Ledaren får vara beredd att styra upp det.

Använd materialet precis som det passar just för er och ert sammanhang. Välj och plocka bland frågorna. Välj om ni önskar följa tidsförslagen. Var noga med överenskommelse och samtalsramar.

Förslag på spelregler

- Det personliga vi delar med varandra i den här gruppen stannar här.
- Alla talar i jag-form.
- Alla har rätt att säga vad han/hon tycker, utan att bli ifrågasatt som person.
- Allas erfarenheter och åsikter är lika viktiga.
- Alla har rätt att säga sådant som inte är färdigtänkt och att ändra sig.
- Var och en har rätt att dela med sig av så mycket eller så lite som han/hon anser lämpligt. Och vi hjälper varandra att respektera varandras gränser.
- Alla hjälps åt att hålla tidsramarna.

Samtalsmetoder

Använd gärna Bildas ledarväska som du kan beställa från Bildas verksamhetsutvecklare. Där finns exempel på olika samtalsmetoder som du kan använda dig av. En sådan är rundan. I en runda går ordet till alla deltagare i tur och ordning. Alla får tala utan att bli ifrågasatta eller kommenterade. Det kan vara bra att skicka något föremål (ett Bildahjärta, en rund sten eller

något annat) som visar vem som för tillfället har ordet, det bromsar också upp och ger rundan ett större lugn. Vet man inte direkt vad man ska säga, kan man sitta en stund med föremålet i handen och fundera. Men det går naturligtvis alltid bra att »passa« och skicka vidare utan att ha sagt något. Ett förslag är att alltid inleda samlingen med en runda och också avsluta samlingen på samma sätt. Då kommer alla in direkt i samtalet och alla får också möjlighet att säga något för att samla ihop vad som sagts samt de tankar och känslor som det har väckt. Rundan går också att använda efter behov under samtalen kring de frågor som föreslagits eller som dyker upp. Du kan även föreslå rundan som en inledning på ett fritt samtal; om en diskussion blir väldigt hetsig; om det bara är några få som pratar eller om du upplever att det finns tankar och funderingar som inte kommer fram.

Om det är så att samtalet av någon anledning inte fungerar, kan det vara bra att lyfta upp detta i gruppen, alltså att samtala om samtalet. Du kan föreslå att ni går en runda på temat: *Vad var det som hände?* Eller: *Varför pratar vi förbi varandra?* Det kan lösa många knutar.

En viktig uppgift för dig som cirkelledare är att se till att alla får talutrymme, så att inte en eller ett par stycken i gruppen tar upp all tid och inte släpper in andra i samtalet. Det kan vara bra att inledningsvis komma överens om att du som cirkelledare kan gå in och bryta, om någon talar så mycket att andra inte kommer till tals. Ett annat alternativ är att ni i gruppen kommer överens om att var och en ges ett visst talutrymme om till exempel några minuter på en runda.